

FUNDACJA
"Archiwum Generala
Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek"
87-100 Turun, ul. W. Garbary 2
tel.: 65-22-16d, e-mail: archAK@um.torun.pl
REGON 147000273d

MEMORIAŁ

General Marii Wittek

216

fotogr. szt. 4

T. 216/WSK

PWK
Śląsk
AK

MARZEC

zam. MAKOWSKA

JANINA

1

216/WSK

J. 216/WSK

**SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI**

.....
Marec

.....
Janina

.....
zaw. Makowska

I./1. Relacja ✓ K. 3, 5-5

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora —

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora —

II. Materiały uzupełniające relację —

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. ✓ K. 1, 5-1-2

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945)

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ... —

IV. Korespondencja —

.....

.....

.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne ✓ 1

VI. Fotografie —

I/1. Relacja:

- Relacja własna Janiny Makowskiej z d. Marec, Będzin 14.12.1980, przekazane do Archiwum Elżbiety Zawackiej por. 327/śl. Rkp. oryg. k.1, s.1-2.
- Relacja (osiadanie) Janiny Marec - Makowskiej oprac. pwr Irenej Zygmuntowicz (b.d.). Rkp. oryg. k.1, s.3-4.
- Relacja Marec - Makowskiej Janiny - napisana pwr S. Zygmuntowicz (ze zbiorów E. Zawackiej, por. 327). Rkp. oryg. k.1, s.5.

Będzin 14.12.1980r.

ARCHIWUM

Elżbiety Zawackiej

poz. 327 / s. 12

data w: _____

I

1. Jarosław Makowski z d. Maniec
w czasie okupacji nazwisko Makowski
2. 7.09.1921r. Będzin
3. Jakub, Michalina Maniec
4. śr. robotnicze, rodzice posiadali zakład szewski,
mają - sytuacja zmianowy kop. „Gen. Zawacki”
5. Będzin, ul.

II

1. ekspedientka w sklepie niedzielnym, krótki staż
pracy w handlu - ekspedientką w „Delikatesach”
następnie gospodyni domowa i współpracownik
z mężem w gospodarstwie ogrodniczym (własność)
2. Ratownictwo sanitarne - kurs przygotowawczy
na poczet w Będzinie 1939r.
obchodzenie się z bronią, strzelanie

III

1. ekspedientka w sklepie niedzielnym,
ekspedientką w „Delikatesach” w Będzinie
z-aa kier. zaopatrzenia w Będzińskiej Fabryce Piłnikolu
praca społeczna w Lidie Kobiet (pada kobiet)
2. początek 1940r., przez Zygmunta Zylkę
komórka „Onet Biak” organizacja na okręg śląsko-zagłębiowski
3. bez kryptonimu, zadania - kopowanie gazetek opartych
na wiadomościach z zachodu (z Londynu)
znalam tylko 6 osób - Zylkę Zygmunta, jego siostrę
Janeczek Michal, Ludwik Maniec - brat
komórka prowadził Zygmunta Zylkę
pseudonim Ludwika Marca - Zbik
4. mój pseudonim - Mazurek
w końcu 1940r. lub, początek 1941r., ponieważ ktoś
Zylki zaczęli obchodzić - ja odeszłam wraz z przemies-
szeniem drukarni wagi około 6 kg. do Sosnowca

na ul. Staropogon'skiej i Dmka'ria była w walizce. Tam czekała na mnie dziewczyna, której nie znam. Niska mi ja, Michał Janeczek, który z nią spacerował. Michał odszedł, a ja podarowałem walizkę. Hasłem były słowa „ale dłużej ślisko” odzew „i bardzo zimno”. I to wszystko.

W krótkim czasie po tym w 1941r. aresztowano Zygmuntę Żytkę, za niedługo Michała Janeczka. Były od nich wiadomości z Myszkowic, że nie powiedzieli. Niemcy zabrali jeszcze obie siostry Żytkówny.

Ja w 1941r. wyszłam z mężem, a w 1942r. uciekłam z mężem w miechowski do Trzonowa, a następnie do Charsznicy. Miałam jednak stały kontakt z Trzonowem, gdzie nawiązałam łączność z AK z siedzibą w Senygniewskim lesie.

Tam dostarczałam apteczki i leki. Leki miałam od dr. Lisowskiej, która clawaka była je mojej matce (w Będzinie) następnie mój mąż, który był kolejnym dostawcą mi je do Charsznicy. Dalej już ja - z malutką odzieżką, na ręku.

Od dokumentów - nek przed otrzymaniem polni listu zniszczyłam je, robiąc porządek w papierach. Były to papiery dot. ukoniecznienia karku.

Droga Pani!

Przepraszam za ten zwrotek w wystanym liście, lecz tak się zrobiło, że miałam twój kłopot.

To co pamiętam napisałam. Wiele wiesz poulatywało z pamięci, nie potrafię więc udźwignąć wszystkiego w słowa i przeleć na papier. Gdyby pani miała jeszcze jakieś zapamiętanie lub gdyby mnie się coś przypomniało to jeszcze uzupełnię.

Serdecznie pozdrawiam

Janina Makowska

Osmańskie

2/13

ARCHIWUM
Elżbiety Zawackiej
por. 327/100-
data wpływu

Janiny Marzec^I - Makowskiej
w Będzinie

Janina Marzec-Makowska ur. 7.9.1921 r. w Będzinie - córka Jakuba i Micha-
liny w Matkalkin - przechodziła do G.W.K. przez K. Winogradskę -
por. mistr. H.F. i P.H.K. ukonczyła przeszkolenie sanitarne organizowane przez G.C.K.
w Będzinie. Uczestniczyła w rozdawnictwie na Froncie w Nowym Będzinie - w
funkcji rozdawczyni dla żołnierzy uderzających na front.
W r. 1940 zaproszona w mieszkaniu Tymoncia Łytki na warszawie
zesłała w skład "piętki" do której należeli: brat Ludwik Marzec, Tymoncia
Łytki, ^{Hanka} ~~Występa~~ Łytki i Michał Janeczko, który pełnił rolę łącznika - zginął
w Będzinie - nie wydaję nikogo. L. meżenin śledczy w Myslowie przysłał
przez niemieckiego landarmana z grupą, w której opisano miedalskie
tortury i zapewnienie, że nikogo nie wyda. "W piątce" tej zgineli w Bę-
dzynie rodzzeństwo Łytki - aresztowani poprzednio w t. w. "niszury".
W mieszkaniu Łytki znajdowała się mała maszyna drukarska, na której
drukowano ulotki z wiadomościami frontowymi i konspiracyjnymi. Pozostało
co je przed wyjazdem - po przejęciu - odwołano sportem.
Także własne maszyny przenosiła z mieszkaniem Łytki na ulicę Staro lub
Nowoprogowską, które odebrała pani, stojąca z Michałem Janeczkiem (co było
znakiem dla Janiny Marzec). Był to koniec 1940 ewent. początek 1941 r.
Po wyjeździe za mąż - wyjechała do Gen. Gub. do Karskiej gdzie
przebywała do końca okupacji. Przejazdziła do Będzina kilkakrotnie
kontaktując się z dr. Lisowską, która przygłosiła dla niej leki, zostawiła

a nawet zostany całyk apteczok. dostarczała je do lasok sanycjonowskiel
dla oddziałok A.K.

W latach pomijennykh nie brała udziału w funkcjach społecznykh
jest wdowca po górniku korp. "Gen. Sawadski" z Dobr. Górnicyj z renty
2.515 zł. jest bezpartyjna. Mieszka w Rydzynie ul. Kochanowskiego 31.

W zolozwennu - zdjecie

Z relacji

oprac. Irena Lygominowa

- 21/15 rel. 327 / Skłok Bedzin
MOB, OOB

Marec - Makowski Janina

ur. 7.09.1921 r. w Bedzinie

córka Jakóba Marce i Michaliny z d. Marciak

- Była uczestniczką Kolekcji POK przy Kole Gospodarki
Miejscowej w Bedzinie, gdzie także myślała o przeno-
szeniu Komitetu POK

- W ramach Państwa Spółdzielni POK pracowała w
funkcji rozdzielarki, ale zamiary odejść od niej na
front, nie doszły do skutku w Bedzinie

- W 1940 r. została zaproszona w miasteczku Zygmunta
Zytki na warsztaty, należała do "piętki" razem ze swoim
bratem duchownym Marce, Zygmuntem Zytkim, Wandą
Zytką i Michalem Janowem [była to Masochowa
organizacja Bojowa, która przetrwała do 1945
Prasa i inne z um. do ZWZ, organizacja wzięła
nazwę "Janinowa" - 1945]

Drukowali ulotki na miejscu w Bedzinie, drukowały
Zygmuntem Zytkim, ulotki zawi-
wały wiadomości frontowe i kierownicze. Ulotki
rozsuwały wśród żołnierzy, po przesyceniu odbierały
z powrotem. Mł. przewodnicząca kładła się w
inne miejsce.

Z piątki było stworzone Zygmuntem Zytkim An-
tonim (prawdopodobnie za roztoczenia?), Michalem Janowem
(zob. rel. Zytkim - Brkiński)

W końcu 1940 r. Mł. wyszła ze mężem wyjechała do GG
stacjonowała przy ulicy, kilkakrotnie do Bedzina, gdzie
kontaktowała się z ds. lewicy, zabierała od niej mate-
riale sam tamże dla partyzanckiej PK w obrębie Polesia

Po wojnie mieszkała z mężem gołotkiem w Dobrej Górn.
obecnie wolska. Adres Bedzin, ul. Kochanowskiego 21

Zbiory z Zawachy pod 327 - relacja napisana przez Zygmunta

III/2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r.
- Notatka Elżbiety Zawackiej dot. Powiatowej Komendy PKK
w Bielsku-Białej. Rzp. oryg. k. 1, s. 1-2.

Bi Powiatowa K. ole Bielsko-Biała

III/2/1

Rozdział 24. XI 1928, Mandat 15. I 1932
rel K. the Stanisława Piontkowa

- Główny - Baranowska Felka 39 podinstr
- Brodzianek Maria arp (vez)
- rel Czaplicka Sabina (vez)
- Dziadłówna Helena arp 38
- rel Dziadłówna Józefa 37; mł arp 38 III
- Sokolowska - Gabrysiowa st arp II st
- rel + Ławerkiwicz Annelia 38 arp II st
- Herman Margaret podinstr
- Herman Józefa mł arp III Dziadłowa
- Nisa Helena arp
- Porpiłowiczówna podinstr
- rel Piłkani - Linert mł arp 38 III
- + Ławerkiwicz Maria st arp
- Mackiewicz Zofia st arp
- Polidłówna Janina III
- Szajerowska Maria III
- Telichowska Ewa mł arp 37
- Widuchowska Stefania
- Wojcik Maria podinstr
- Żelazowska podinstr

Cypr
- rel Dziadłówna
Lipka Zofia
Piontkowa

Zapiski - Pop Spół

III/2/2

327.

Marek Mekska

J. 216/WSK

PK-AK
śląsk

MARZEC Janina
zam. MAKOWSKA

1 V) Nazwiskowe karty informacyjne: 1.

i

J. 216/WSK

PWK-AK
Śląsk

MARZEC Jamina

zam. MAKOWSKA

Dr. Relacja

B. Rojek 2014

